

Sygnatura akt I ACz 1612/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

P. : SSA Dorota Ochalska - Gola

Sędziowie : SA Hanna Rojewska

SO del. Jacek Pasikowski (spr .)

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2015 r. w Łodzi na posiedzeniu niejawnym

sprawy z protestu **J. P. (1) Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1)**

z udziałem **B. D., W. W., E. K. (1), G. G., M. C., D. P. (1), E. K. (2), J. Z., M. J. (1), D. R., D. N., T. D., M. R. (1), S. C., K. K., R. C. (1), K. G. (1), R. S., K. O., I. K. (1), A. B., M. M. (1), M. G., T. M., A. S. (1), E. T., R. D., K. D., K. W. (1), E. G., P. W., M. D., M. K. (1), O. P., T. K., A. M. (1), I. B.-Naturalna, A. K. (1), B. G., R. C. (2), J. P. (2), M. Ś., A. M. (2), J. M. (1), M. J. (2), M. K. (2), J. B. (2), J. P. (3), B. K., P. R., M. T., J. Ł., J. D., A. K. (2), K. S., M. O., J. M. (2) D. M., A. J., E. M., J. J., A. M. (3), J. K., I. K. (2), E. F., G. B., I. B., M. W., M. R. (2), M. B., I. P., M. M. (2), G. M., K. M., W. S., P. C., I. D., D. K., K. W. (2), K. W. (3), J. S., K. J., A. S. (2), K. G. (2), W. C., A. S. (3), M. H., A. D., B. B. (2), E. S., R. M., D. P. (2), Z. B., A. F., K. R., Z. K. i Komisarza Wyborczego w P.**

o stwierdzenie nieważności wyborów

na skutek zażalenia J. P. (4)

od postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 12 marca 2015 r. sygn. akt I Ns 230/14

p o s t a n a w i a :

1. **oddalić zażalenie;**

2. **ustalić , że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane z udziałem w postępowaniu zażaleniowym.**

Sygn. akt I ACz 1612/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 marca 2015 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny oddalił protesty J. P. (1) Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) przeciwko ważności wyborów przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 roku do Rady Powiatu w B. i ważności wyborów do tej Rady w poszczególnych okręgach wyborczych z powodu naruszenia zasad głosowania, ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów. W tym miejscu zaznaczenia wymaga fakt, że Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim połączył do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia protesty wyborcze wniesione w dniu 1 grudnia 2014 roku do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim przez pełnomocnika Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) J. P. (4) przeciwko ważności wyborów do Rady Powiatu w B. w poszczególnych okręgach to jest O. Wyborczym Nr 1, Nr 2, Nr 3, Nr 4

i Nr 5. Tym samym przedmiotem zaskarżonego orzeczenia była ważność wyborów do Rady Powiatu w B. i ważność wyborów w enumeratywnie wskazanych O. Wyborczych.

W uzasadnieniu protestów wskazano w szczególności, że w Obwodowych Komisjach Wyborczych na kartach do głosowania mających formę książeczki brakowało kandydatów do Rady Powiatu w B. z listy nr 13 Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) natomiast podwójnie zostały zamieszczone listy innych komitetów wyborczych.

Sąd Okręgowy powyższe rozstrzygnięcie wydał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania:

Postanowieniem Komisarza Wyborczego w P. z dnia 6 września 2014 r. przyjęto zawiadomienie dokonane przez pełnomocnika wyborczego J. P. (4) o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Razem J. B. (1) w celu zgłaszania kandydatów na radnych w wyborach zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku.

W dniu 16 listopada 2014 roku odbyły się wybory do organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego, w tym do Rady Powiatu w B..

W czasie trwania wyborów w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 4 w D. ujawniono karty do głosowania w wyborach do Rady Powiatu w B., na których brak było list komitetów wyborczych numer 6 i 13, natomiast występowały podwójnie listy komitetów wyborczych numer 4 i 14. Uczestnik postępowania W. P. (1) Obwodowej Komisji Wyborczej nr 4 w D. dokonał komisyjnego przeliczenia głosów i stwierdził, że liczba otrzymanych kart do głosowania do powiatu wynosi 464. W trakcie trwania głosowania pomiędzy godziną 13.00-14.00 jeden z wyborców zawiadomił, iż na karcie do głosowania do Rady Powiatu w B. brakuje listy Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1). Komisja potwierdziła ten fakt, karta została odłożona, a wyborca otrzymał właściwą kartę. Komisja dokonała ponownego przeglądu kart do głosowania i okazało się, że jest 6 kart nieważnych, w których brakuje listy nr 6 i nr 13, są natomiast po dwie karty z listami nr 4 i nr 14. Komisja w łącznej ilości 7 kart odłożyła je i opisała jako nieważne. O zdarzeniu została poinformowana Gminna Komisja Wyborcza w R.. Około godziny 16.00 do lokalu wyborczego Nr (...), w którym trwały wybory przybył pełnomocnik Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. P. (5) J. P. (4), a także Pan J. B. (1) oraz Pan W. P. (2) wraz córką i synem. P. zażądali okazania kart nieważnych, co Okręgowa Komisja Wyborcza umożliwiła, i zażądano otwarcia urny wyborczej, wykonania zdjęć na co Komisja nie zezwoliła. Po zakończeniu głosowania z urny wyjęto 337 kart, z czego 1 była nieważna, bowiem zabrakło na niej listy nr 6 i nr 13. Były natomiast dwie listy z nr 4 i 14. Mężowie zaufania obecni podczas otwarcia urny, liczenia głosów, przy sporządzaniu protokołów i nie wnieśli żadnych uwag do przebiegu tych czynności.

Inne komisje wyborcze nie stwierdziły w dniu wyborów stosowania wadliwie wydrukowanych kart do głosowania.

W odpowiedzi na objęte niniejszym postępowaniem protesty wyborcze Komisarz Wyborczy w P. wniósł o ich oddalenie wskazując, że wybory do Rady Powiatu w B. w dniu 16 listopada 2014 roku zostały przeprowadzone stosownie do zasad prawnych określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21 poz. 112 ze zm.) oraz wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej.

Karta do głosowania w wyborach do Rady Powiatu w B. (w postaci tzw. książeczki) została wydrukowana prawidłowo zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa. Weryfikacja prawidłowego druku kart prowadzona była na kilku poziomach, a zatem przez wyznaczone osoby w drukarni, przez pracowników starostwa powiatowego, przez członków obwodowych komisji wyborczych dwukrotnie (to jest przed dniem głosowania oraz w dniu głosowania przed godziną jego rozpoczęcia). Pomimo przeprowadzonej kontroli druku kart, mogły zdarzyć się pojedyncze karty wydrukowane nieprawidłowo.

W toku niniejszego postępowania postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim dopuścił dowód z wszystkich wydanych do głosowania w pięciu okręgach wyborczych kart do głosowania, do Rady Powiatu w B., obejmujących zarówno karty ważne, jak i nieważne, a także karty błędnie wydrukowane, które nie brały udziału w głosowaniu (nie zostały wydane). Po sprawdzeniu wszystkich wyżej opisanych

kart do głosowania w ogólnej liczbie 50.881 sztuk, z wszystkich obwodowych komisji w 5 okręgach wyborczych stwierdzono, że zostało wydanych 13 wadliwie wydrukowanych kart do głosowania, a wada ta polegała na tym, że nie zostali wydrukowani kandydaci do Rady Powiatu w B. z Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) oraz (...), zaś podwójnie w ich miejsce zostali wydrukowani kandydaci Komitetów Wyborczych (...) i Stowarzyszenia (...). Na podstawie powyższych wadliwie wydrukowanych 13 kart do głosowania oddano 9 głosów ważnych i 4 nieważne. Głosy ważne zostały oddane w trzech O. Wyborczych w różnych Komisjach Wyborczych. Analogiczna sytuacja zachodziła w doniesieniu od głosów nieważnych. Pozostałe oddane głosy były oddane na kartach do głosowania zgodnych z ich wzorem. Komisje wyborcze przekazały nadto 28 kart do głosowania, błędnie wydrukowanych, które nie brały udziału w głosowaniu.

Po dokonaniu oceny zgromadzonego materiału dowodowego, w oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że przepis art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego stanowi, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
2. naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, przewodniczący właściwej komisji wyborczej, a - stosownie do art. 82 § 5 Kodeksu wyborczego - także pełnomocnik komitetu wyborczego.

W ocenie Sądu I instancji w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki skutkujące unieważnieniem wyborów, gdyż pomimo, że doszło do naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, to jednak nie miało to wpływu na ważność wyborów do Rady Powiatu w B..

Podniesiony przez pełnomocnika Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) zarzut naruszenia art. 40 § 5 Kodeksu wyborczego, jest niezasadny, gdyż karta do głosowania była zgodna ze wzorem ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą. Karta w wyborach do Rady Powiatu w B. w postaci tzw. książeczki została wydrukowana prawidłowo, to jest zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa. Także zarzut naruszenia art. 42 § 1 Kodeksu wyborczego w ocenie Sądu Okręgowego jest nie do przyjęcia, gdyż powołany przepis nie dotyczy w ogóle kart do głosowania, przebiegu głosowania lecz obejmuje jedynie przygotowania urny do głosowania. Stosownie bowiem do art. 42 § 1 Kodeksu wyborczego przed rozpoczęciem głosowania obwodowa komisja wyborcza sprawdza, czy urna jest pusta, po czym zamyka się urnę wyborczą i opieczętowuje ją pieczęcią komisji oraz sprawdza, czy na miejscu znajduje się spis wyborców i potrzebna liczba kart do głosowania właściwych dla przeprowadzanych wyborów, jak również czy w lokalu wyborczym znajduje się odpowiednia liczba łatwo dostępnych miejsc zapewniających tajność głosowania. Na te okoliczności wnoszący protest nie przedstawia jednak żadnej argumentacji.

Ponadto pełnomocnik wnioskodawcy podniósł w proteście zarzut naruszenia art. 438 w związku z art. 450 kodeksu wyborczego. Zgodnie bowiem z art. 438 § 1 kodeksu wyborczego na karcie do głosowania w okręgu wyborczym umieszcza się listy kandydatów zarejestrowane w danym okręgu według nadanych im numerów, wymieniając nazwiska i imiona kandydatów każdej z list w kolejności ich umieszczenia na liście, wraz ze skrótami nazw komitetów wyborczych.

W ocenie Sądu I instancji naruszenie art. 438 w związku z art. 450 Kodeksu wyborczego poprzez nie umieszczenie listy kandydatów Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) na części kart do głosowania w wyborach do Rady

Powiatu w B. miało miejsce. Nie budzi wątpliwości, że istniały błędnie wydrukowane karty do głosowania i w toku postępowania dowodowego stwierdzono, że wydrukowano 13 takich kart, inne zaś karty do głosowania w liczbie 28 nie zostały dopuszczone do głosowania, dlatego też nie miały wpływu na ustalenie wyniku głosowania .

Analiza treści protestu i wyniki postępowania dowodowego w ocenie Sądu I instancji prowadzą do wniosku, że liczba 13 kart do głosowania błędnie wydrukowanych (nie zawierających listy kandydatów Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1)), biorąc pod uwagę liczbę ogólnie wydanych kart do głosowania to jest 50.881, nie rzutowała na ostateczny wynik wyborów do Rady Powiatu w B. , a zatem nie miała wpływu na ważność wyborów, co skutkowało oddaleniem protestów wyborczych pełnomocnika Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zostało dokonane w oparciu o art. 520 § 1 k.p.c.

Postanowienie Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 marca 2015 roku w całości zaskarżył pełnomocnik Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisów które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, to jest:

a) art. 148 § 1 k.p.c., art. 149 § 2 k.p.c., art. 158 § 1 k.p.c. i art. 210 § 3 k.p.c. w związku z art. 235 k.p.c. i art. 292 k.p.c.- poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie dowodu z kart do głosowania dopuszczonego postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 roku to jest niepowiadomienie stron o terminie czynności dowodowych, czym uniemożliwiono wnioskodawcy wzięcie w nich udziału, przeprowadzenie oględzin sporządzenie protokołu ze sprawdzania kart do głosowania poza rozprawą, wewnętrzną sprzeczność sporządzonego przez Sąd protokołu z tej czynności oraz jego niekompletność,

b) art. 241 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o ponowne przeprowadzenie dowodu z kart do głosowania w sytuacji, gdy istniały istotne wątpliwości do prawidłowości wyników ustalonych w toku sprawdzenia kart do głosowania,

c) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez newszechstronne rozważenie materiału dowodowego i niedokonanie ustaleń niezbędnych do wykazania wpływu stwierdzonych naruszeń na wynik wyborów,

d) art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków w sytuacji, gdy miały one istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, albowiem dotyczyły skali naruszenia przepisów wyborczych,

e) art. 224 § 2 k.p.c. w związku z art. 236 k.p.c. poprzez zamknięcie rozprawy pomimo nierozstrzygnięcia wniosku złożonego przez stronę powodową o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka B. S., który był członkiem Powiatowej Komisji Wyborczej w B.,

f) art. 394 § 2 Kodeksu wyborczego poprzez błędna jego wykładnię i przyjęcie, że do zbadania jaki wpływ na wyniki wyborów miały stwierdzone naruszenia wystarcza porównanie ogólnej liczby ważnych kart do głosowania z liczbą kart błędnie wydrukowanych, to jest z pominięciem między innymi takich okoliczności, jak wpływ błędnie wydrukowanych kart na rozdział mandatów (pierwszeństwo w uzyskaniu mandatu) w obrębie kandydatów z tej samej listy wyborczej, a w konsekwencji ns personalny skład (...),

g) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewystarczające wyjaśnienie z jakiej przyczyny Sąd uznał, iż stwierdzone naruszenia prawa wyborczego nie miały wpływu na ostateczny wynik wyborów.

Skarżący wniósł nadto o dopuszczenie dowodów z trzech oświadczeń wyborców, których prawa zostały naruszone, ponowne przeprowadzenie dowodu z kart. do głosowania, dopuszczenie dowodów z zeznań świadków, który to wniosek został oddalony przed zamknięciem rozprawy przez Sąd I instancji oraz dopuszczenie dowodu zeznań świadka B. S. - członka Powiatowej Komisji Wyborczej w B. na okoliczność naruszeń prawa wyborczego i ich wpływu na wyniki wyborów.

P. Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) wniósł, z uwagi na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analiza treści art. 392 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.- Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112) wskazuje jednoznacznie, że protest wyborczy winien obejmować zarzuty oraz dowody na ich poparcie, zaś ich brak powoduje konieczność pozostawienia tego pisma procesowego bez dalszego biegu. Zgodnie z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego termin na wniesienie protestu wynosi 14 dni i liczy się od dnia wyborów. Jako termin prawa materialnego jest terminem zawitym, który nie podlega przywróceniu (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 2 lutego 1999 r., I ACz 16/99, OSA 1999, z. 3, poz. 13). Funkcją tego terminu jest zakreślenie granicy czasowej możliwości ubiegania się przez osoby uprawnione do wzruszenia, w formie protestu, wyników wyborów. Ma to istotne znaczenie dla trwałości organów samorządowych, ponieważ dopiero zakończenie procesu wyborczego daje podstawę do ustabilizowania pracy tych organów. W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że rygorystyczny ustawodawca w zakresie podstaw protestu, jak i jego formy uzasadnia poglądy, że jeżeli wnioskodawca oparł swój protest na określonym zarzucie, to nie może go już następnie rozszerzać ani tym bardziej zmieniać jego podstawy. Tym samym jeżeli protest oparto na zarzucie naruszenia przepisów kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, to nie można tego zarzutu rozszerzyć na przepisy dotyczące wyników wyborów lub, tym bardziej, jeżeli protest oparto na zarzucie naruszenia przepisów kodeksu wyborczego, niedopuszczalna jest jego zmiana na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom (B. Dauter "Komentarz do art. 392 Kodeksu wyborczego", teza 5, Lex).

Skoro wnoszący protest winien także przedstawić dowody, to nie mogą to być ogólnikowe stwierdzenia, a muszą zostać przedstawione konkretne dowody na których opiera swe twierdzenia (postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 13 stycznia 2015 roku, I Ns 161/14, Lex nr 1712729). Prawo wyborcze jednoznacznie określa procedurę głosowania i ustalania jego wyników, co oznacza, że wynik głosowania winien być zgodny z oddanymi głosami. Dopuszczalność podważania tej zasady nie może być więc gołosłowna, lecz każdorazowo warunkuje ją przedstawienie lub wskazanie dowodów.

W realiach niniejszej sprawy w treści protestów sformułowano trzy zarzuty, a mianowicie naruszenie:

- art. 40 § 5 Kodeksu wyborczego poprzez niezgodność karty do głosowania ze wzorem ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą,
- art. 42 § 1 Kodeksu wyborczego poprzez brak sprawdzenia przez komisje wyborcze kart do głosowania,
- art. 450 w związku z art. 438 Kodeksu wyborczego poprzez nieumieszczenie listy kandydatów Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) na kartach do głosowania w wyborach do Rady Powiatu w B..

Jednocześnie składający protest wniósł o przeprowadzenie ponownego przeliczenia oddanych w wyborach w dniu 16 listopada 2014 roku głosów wrzuconych do urn wyborczych celem ustalenia czy na przedmiotowych kartach do głosowania była umieszczona lista kandydatów Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) i dopiero wówczas, gdyby karty nie zawierały tej listy K., unieważnienie wyborów do Rady Powiatu w B. i wydanie postanowienia o przeprowadzeniu ponownych wyborów.

W art. 40 Kodeksu wyborczego ustawodawca wprowadza zasadę, że głosowanie odbywa się przy pomocy urzędowych kart do głosowania, a więc kart wytworzonych na zarządzenie i koszt właściwego organu wyborczego, których rodzaj papieru, format, kolor, treść, rodzaj i wielkość czcionki są skonkretyzowane w odniesieniu do każdego wyborów, oraz zaopatrzone w odpowiednie pieczęcie drukowane i odciskowe. Karta do głosowania może być zadrukowana tylko z jednej strony; może być jednokartkowa lub wielokartkowa w postaci broszury. Karty nieodpowiadające

ustalonym urzędowo parametrom są nieważne. Jak wynika z oświadczenia Komisarza Wyborczego karta do głosowania w wyborach do Rady Powiatu w B. (w postaci tzw. książeczki) została wydrukowana prawidłowo zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa. Posiadała też nakładki dla osób niewidzących. Weryfikacja prawidłowego druku kart prowadzona była na kilku poziomach, a zatem przez wyznaczone osoby w drukarni, przez pracowników starostwa powiatowego, przez członków obwodowych komisji wyborczych dwukrotnie (to jest przed dniem głosowania oraz w dniu głosowania przed godziną jego rozpoczęcia). Pomimo przeprowadzonej kontroli druku kart, w toku głosowania ujawniły się pojedyncze karty wydrukowane nieprawidłowo, to jest karty do głosowania w formie broszurowej, który skład został wykonany nieprawidłowo. Oznaczało to brak w karcie listy kandydatów oznaczonych komitetów wyborczych, a w ich miejsce zamieszczano listę kandydatów komitetów wyborczych, które już w broszurze zostały umieszczone.

Przesłanki określone w art. 82 § 1 pkt. 2 Kodeksu wyborczego dotyczą naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, przez które należy rozumieć naruszenie któregokolwiek z przepisów, o których mowa w rozdziałach poświęconych tym instytucjom (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 lutego 2003 r., I ACz 100/03, niepubl.). Naruszenia przepisów kodeksu wyborczego, o których mowa, w cytowanym przepisie musi dokonać właściwy organ wyborczy. Zaistnienie jednak któregokolwiek z powyższych naruszeń musi jednak mieć wpływ na wynik wyborów. Ta okoliczność nie została jednak wykazana, o czym świadczy protokół sporządzony przez Sąd I instancji w wyniku realizacji postanowienia z dnia 19 stycznia 2015 roku w którym stwierdzono 13 niewłaściwych kart do głosowania.

W tych okolicznościach nie sposób także przyjąć, by naruszony został art. 42 § 1 Kodeksu wyborczego poprzez brak sprawdzenia przez komisje wyborcze kart do głosowania. Jak wynika z oświadczenia Komisarza Wyborczego takie czynności były podejmowane jeszcze bezpośrednio przed głosowaniem i nie było sygnału o nieprawidłowościach. Racjonalnie rzecz ujmując, nie jest możliwe w wypadku jakichkolwiek wyborów sprawdzenie wszystkich broszur stanowiących karty do głosowania z przyjętym wzorcem. Takie naruszenie w świetle art. 82 § 1 pkt. 2 Kodeksu wyborczego musi być na tyle ważne by wpłynąć na wynik wyborów. Co istotne, poza W. P. (1) Obwodowej Komisji Wyborczej nr 4 w D. pozostali uczestnicy postępowania, a zatem przewodniczący lub zastępcy przewodniczących komisji wyborczych nie wskazywali na wadliwe karty do głosowania.

Zaskarżone postanowienie z dnia 12 marca 2015 roku wydane zostało przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zgodnie z przepisem art. 393 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy to jest, w postępowaniu nieprocesowym, w składzie 3 sędziów zawodowych, z udziałem komisarza wyborczego oraz przewodniczących właściwych komisji wyborczych lub ich zastępców. Sąd I instancji, zgodnie z wnioskiem zawartym w proteście wyborczym, dokonał przeliczenia wszystkich kart wydanych do głosowania w pięciu okręgach wyborczych sporządzając na tę okoliczność protokół. Przedmiotem powyższego badania było ustalenie czy na przedmiotowych kartach do głosowania była umieszczona lista kandydatów Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1). Faktyczne badanie przeprowadzone na posiedzeniach niejawnych w okresie od dnia 19 stycznia 2015 roku do dnia 29 stycznia 2015 roku pozwoliło ustalić, że jedynie 13 kart wadliwe wydrukowanych uczestniczyło w głosowaniu w wyborach do Rady Powiatu w B., a w odniesieniu do 4 kart oddano głos nieważny. Protokół z powyższych czynności został odczytany uczestnikom postępowania podczas rozprawy w dniu 2 marca 2015 roku. To dopiero wówczas pełnomocnik procesowy wnoszącego protest zakwestionował wyniki ustaleń Sądu Okręgowego i zgłosił szereg wniosków dowodowych, które zostały oddalone. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia w jednoznaczny sposób wskazano z jakich przyczyn zostały oddalone wnioski dowodowe zgłaszane przez pełnomocnika Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1), a ustalenia te Sąd Apelacyjny podziela. Wszystkie wnioski dowodowe zawarte w zażaleniu nie były wnioskami „nowymi”, a zostały zgłoszone pod koniec postępowania pierwszoinstancyjnego. W szczególności po zgłoszeniu wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka B. S. na okoliczność braku sprawdzania kart do głosowania dostarczonych do Powiatowej Komisji Wyborczej uczestnik postępowania E. G. oświadczyła, że jako przewodnicząca komisji sprawdzała karty do głosowania. W tym stanie rzeczy nie może dziwić, że wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka B. S. został oddalony (k. 628), czego nie dostrzega składający zażalenie, powołując się na naruszenie art. 224 § 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c.

Podstawowe znaczenie w niniejszej sprawie ma zakres zarzutów wskazanych w proteście wyborczym, zaś zasadniczą okolicznością wymagającą ustalenia, było określenie ilości kart do głosowania (książeczek), które faktycznie nie zawierały strony z kandydatami Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1). Trudno w niniejszej sprawie kwestionować ustalenia Sądu Okręgowego będące realizacją postanowienia z dnia 19 stycznia 2015 roku i sposób jego wykonania. Pamiętać należy, iż to wnoszący protest żądał przeliczenia głosów i nie wskazywał na chęć udziału w tej czynności. To niezawisły Sąd miał ostatecznie przeliczyć oddane głosy. Skarżący zapomina, że niniejsze postępowanie toczy się według reguł postępowania nieprocesowego. Stosownie do art. 514 § 1 k.p.c. rozprawa odbywa się jedynie w wypadkach wskazanych w ustawie, a w innych wypadkach wyznaczenie rozprawy zależy od uznania sądu. Mimo niewyznaczenia rozprawy sąd przed rozstrzygnięciem sprawy może wysłuchać uczestników na posiedzeniu sądowym lub zażądać od nich oświadczeń na piśmie. Z kolei zgodnie z art. 515 k.p.c. postępowanie dowodowe może być prowadzone pod nieobecność uczestników. Wskazane reguły są wyrazem odformalizowania postępowania nieprocesowego, co bez wątplenia przyspiesza bieg postępowania, a jednocześnie umożliwia sądowi orzekającemu dotarcie do prawdy. Jak wynika z pełnomocnictwa udzielonego J. B. (1) załączonego do akt sprawy w dniu 3 lutego 2015 roku (k. 498) miał on pełny dostęp do kart do głosowania jednak nie złożył żadnych własnych wyliczeń, czy też uwag, które mogłyby być uwzględnione w toku analizy kart do głosowania. Wskazane w treści zażalenia wyliczenia uznać należy za spóźnione i nieudokumentowane, które podlegają pominięciu na podstawie art. 381 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Skoro zatem spośród 50.881 kart do głosowania tylko 13 okazało się wadliwymi nie można wysnuć racjonalnego wniosku, że okoliczność ta miała wpływ na wynik wyborów tym bardziej, że przedmiotowe karty zostały użyte w różnych okręgach wyborczych. Inaczej mówiąc na błędnych kartach oddano 0,0255% głosów, a uwzględniając tylko głosy ważne było to 0,017%. Naruszenie o którym mowa w art. 82 § 1 pkt. 2 Kodeksu wyborczego musi być na tyle istotne by wpłynąć na wynik wyborów. Nie mogą zaś być brane pod uwagę jedynie marginalne uchybienia, które nie wpływają na ostateczny kształt osobowy Rady Powiatu. Okoliczność tę w zażaleniu w istocie przyznał skarżący wskazując, że: "Jeśli nawet przyjąć stanowisko, że naruszenia powyższe nie miały wpływu na podział mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze w poszczególnych okręgach wyborczych, to wyżej opisane naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania miało natomiast wpływ na wybór konkretnych radnych." Skarżący nie dostrzega jednak, że protesty wyborcze Komitetu Wyborczego Wyborców Razem J. B. (1) w swej treści nie są skierowane przeciwko konkretnym radnym, ale przeciwko całym wyborom Rady Powiatu w B. i zmierzają do ich powtórzenia. Okoliczności te nie były przedmiotem protestów, a tym samym na obecnym etapie postępowania nie mogą być ich rozszerzeniem.

Z tych względów zażalenie wnoszącego protesty, jako bezzasadne na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 394 § 4 Kodeksu wyborczego podlegało oddaleniu.

Jednocześnie zgodnie z zasadą przyjętą w postępowaniu nieprocesowym wyrażona w art. 520 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny ustalił, że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w postępowaniu zażaleniowym.